

Urban Diversity

Ditte Vilstrup Holm is MA in art history and an art critic at kunstn.nu. She is currently completing her ph.d thesis about the organising of participation for art in public spaces.

Hanne Lise Thomsen's works are driven by two passions: one directed at the atmospheric site of the city, and the other mobilised against oppression. One is aesthetic, the other political. Yet they are intricately intertwined, because urban spaces are formed not only by architectural structures, but also by political negotiations. Becoming visible in urban space is about occupying and shaping that space.

At the same time, urban space is more than just a political battlefield. Moving through the city is also a specific aesthetic experience. The contrasts in scale and materials, the way the light falls and how people move, the way a city changes when you turn a corner – narrowing into an alleyway or opening along an axis.

Hanne Lise Thomsen's work is unequivocally political, supporting women's rights and the rights of refugees and the homeless – rights that can be articulated by counteracting the often oversimplified and repressive representation of minorities in public space. But her work does not only create the space for more complex narratives. She also stages the atmosphere of the city, making it highly resonant to the rest of us. She imbues the political with the aesthetic, and the aesthetic with the political.

Turning the pages of this book I am bowled over by the aesthetic force of Hanne Lise Thomsen's works in public space. Just as I have been when I have been lucky enough to experience her temporary interventions 'live'. I see the contrasts between the work and the space surrounding it, but her works also bring the contrasts of the city itself to life. Hanne Lise Thomsen's works make me see the city in a different light: the interaction of different cultures and ways of using the city, the architectural construction of space, the way people appropriate the city for their own needs.

Art in public space is originally rooted in sculpture, from equestrian statues to site-specific abstract works. But Hanne Lise Thomsen's works draw more on the interventionist urban art that developed during the 1980s against a background of political protest movements and artistic experiments with new media. Something artist Suzanne Lacy has called "new genre public art" and curator Nina Felshin has classified as "art activism".

This kind of art occupies public space to articulate political issues. A famous example is Barbara Kruger's use of billboards to expose the commercial exploitation of female identity. Another is Gran Fury's AIDS activist twist on a Benetton advertisement with the slogan "Kissing Doesn't Kill".

Hanne Lise Thomsen's art projects can be seen as an extension of this interventionist tradition. In December 2005 she photographed homeless people in New York and projected their portraits onto walls in Broadway under the title *The Homeless of New York City Wish You All a Happy Holiday*. And in 2016 she created the installation *Passage* under Dronning Louise Bridge in the Nørrebro neighbourhood of Copenhagen in collaboration with Syrian refugees. The artistic montage of pictures and stories of their lives created a time-specific counter-narrative to the media's depiction of 'swarms' of refugees by highlighting the individuals behind the stereotypes and prejudices.

The British urban theorist Doreen Massey talks about our 'throwntogetherness' in urban space. In the city we are thrown together with all kinds of people, and each of us has a specific story about how we ended up precisely here. Massey's statement is political: we have to fight for cities as places of diversity. The city should not be limited to one kind of use or one kind of person, it has to embrace more and many.

Hanne Lise Thomsen's work supports this diversity. She pulls it into public space and stages it in her works. She gives hidden voices a say, and grants lives we might not usually see visual territory. In her Copenhagen *Inside Out* projects the local residents occupied public space, metaphorically turning their lives inside out on the street. Hanne Lise Thomsen and her team turned the private photographs of locals as well as professional photographers into a carefully composed visual narrative of everyday lives, dreams, and aspirations.

Inside Out Istedgade (2015) created a symbolic meeting between people who had made Istedgade their home: families who had lived in the Copenhagen street for generations, people who had just moved in, the writer from the provinces who had arrived wet behind the ears and found a home in the poetic slum of the street, the Iraqi refugee who had made the street his base, and the Pakistani travel agent who had come here to set up a new business.

Diversity is not only something Hanne Lise Thomsen shows, but also something she creates in her direction of the projects. She usually determines the overall artistic framework, but once it is in place she is open to others joining, influencing, and making her projects their own. This is true of her major curatorial projects focusing on female representation in Copenhagen and Malmö (*Women2003*) and Casablanca (*Billboard Festival Casablanca*, 2015). *Women2003* started with her inviting a handful of colleagues, but the idea soon spread through her artist network and ended up with contributions by one hundred women artists.

Suzanne Lacy has proposed a model for an expanded collaborative and participatory artistic practice where the origins and overall responsibility lie with the artist but are shared

over time by a diverse group of professional partners, local participants and – not least – the audience experiencing the finished works. Hanne Lise Thomsen's work is characterised by this kind of generous co-creation, inviting others to participate whilst taking ultimate responsibility for the process resulting in the final work of art.

For Hanne Lise Thomsen the point is not that her art occupies public space. She makes art to grant public space to people and ways of being that are otherwise rarely visible in the city. Her works bring diversity to urban space, and help stage this diversity with an aesthetic potency that adds life to the streets. Hanne Lise Thomsen's temporary interventions stage new narratives about the many different lives lived in the city, at the same time as making its atmosphere powerfully aesthetically present.

Urban diversitet

Ditte Vilstrup Holm er mag.art. i kunsthistorie og kunstkritiker ved kunsten.nu. Hun er pt. ved at færdiggøre sin ph.d.-afhandling om organiseringen af deltagelse for kunst i det offentlige rum.

Hanne Lise Thomsens værker er præget af to passioner. Den ene retter sig mod byens stemningsfyldte rum. Den anden rejser sig til kamp mod undertrykkelse. Den ene er æstetisk, den anden politisk, men de er samtidig viklet intimt ind i hinanden. For de hænger sammen. Byens rum er ikke bare skabt af arkitekturens strukturer, men også af politiske forhandlinger. At blive synlig i byens rum handler om at tage plads inden for dette rum og medvirke til at skabe dette rum.

Samtidig er byens rum mere og andet end en politisk kampplads. Det er også en særegen æstetisk erfaring at bevæge sig rundt i byrummet: kontrasterne imellem størrelsesforhold og materialer, lysets indfald og menneskers bevægelser; den måde byrummet forandrer sig, når man drejer rundt om et hjørne; hvordan det lukker sig omkring en gyde eller åbner sig ud af en akse.

Hanne Lise Thomsens arbejde er utvetydigt politisk. Det understøtter kvinders rettigheder, flygtninges rettigheder og hjemløses rettigheder - rettigheder som kan italesættes ved at modvirke deres ofte forsimplerede og repressive repræsentation i offentlighedens rum. Men hendes arbejde skaber ikke bare plads til mere komplekse fortællinger. Hun iscenesætter også byens atmosfærer, så de bliver prægnante for os andre. Hun folder det politiske ind i det æstetiske, og det æstetiske ind i det politiske.

Når jeg bladrer igennem denne bogs sider, bliver jeg næsten slået omkuld af den æstetiske kraft, som Hanne Lise Thomsens værker skaber i byens rum. Sådan har det også været i de heldige tilfælde, hvor jeg har oplevet hendes midlertidige interventioner 'live' så at sige. Jeg ser kontrasterne mellem rum og værk, men værkerne bringer også kontrasterne i byens egne rum til live. Jeg ser byens rum i et andet lys igennem Hanne Lise Thomsens iscenesættelse: mødet mellem forskellige kulturer og måder at bruge byen på, arkitekturens konstruktion af rum, og den måde hvorpå folk approprierer byen til deres egne formål.

Kunst i det offentlige rum er egentligt en tradition med skulpturelle rødder; fra rytterstatuen til den stedsspecifikke abstrakte skulptur. Hanne Lise Thomsen trækker i stedet på den interventionistiske urbane kunst, der udviklede sig i 1980'erne med rødder i både politiske protestbevægelser og kunstneriske eksperimenter med nye medier. Kunstneren Suzanne Lacy kaldte den 'new genre public art', mens kuratoren Nina Felshin talte om en kulturel aktivistisk praksis.

Kendetegnende for denne form for offentlig kunst er, at den erobrer det offentlige rum for at italesætte politiske problemstillinger. Et velkendt eksempel er Barbara Krugers brug af billboards til at eksponere den kvindelige identitets kommercielle iscenesættelse. Et andet er Gran Furrys AIDS-aktivistiske tvist på en Benetton-reklame med budskabet 'Kissing Doesn't Kill'.

En række af Hanne Lise Thomsens kunstprojekter lægger sig i direkte forlængelse af denne interventionistiske tradition. I december 2005 fotograferede hun hjemløse i New York og projicerede billederne op på Broadways vægge under titlen: *The Homeless of New York City*

Wish You All a Happy Holiday. I 2016 skabte hun i samarbejde med syriske flygtninge installationen *Passage* under Dronning Louises Bro på Nørrebro. Den kunstneriske montage af billeder og fortællinger fra deres liv formede en tidsspecifik mod-fortælling til mediernes samtidige italesættelse af sværme af flygtninge. Hun fremhævede det individuelle menneske bag de stereotype fordomme.

Den britiske by-teoretiker Doreen Massey taler om, at byens rum er kendetegnet ved, at vi er 'kastet sammen' - hun kalder det for 'throwntogetherness'. I byens rum føres vi sammen med alle mulige andre mennesker, og hver og en af os har vores egen specifikke historie om, hvorfor vi landede lige her. Masseys udsagn er politisk og handler om, at vi skal kæmpe for byen som et sted, hvor mangfoldighed og diversitet er tilladt. Byens rum skal ikke bare være for én slags brug eller for én slags mennesker. De skal kunne rumme mere og flere.

Hanne Lise Thomsons arbejde understøtter denne diversitet. Hun trækker den frem fra byens gemmer og iscenesætter den i sine værker. Hun lader de skjulte stemmer få orde og giver visuel plads til de liv, vi ellers ikke ser. I *Inside Out*-projekterne (på Abel Cathrines Gade & Victoriagade i 2009, på Møntmestervej i 2012 og på Istedgade i 2015) tog de lokale beboere plads i byens rum. De vendte metaforisk deres liv inde i lejlighederne ud mod gaden og lod sig syne i det offentlige rum. Hanne Lise Thomsen og hendes samarbejdspartnere komponerede beboernes private fotografier og professionelle fotografier til en billedfortælling om hverdagsliv, drømme og aspirationer.

Inside Out Istedgade skabte et symbolsk møde mellem folk, som på hver deres måde havde gjort Istedgade til deres hjem. Der var familier, som havde boet i Istedgade i flere generationer, og nogle som lige var flyttet dertil. Der var forfatteren fra provinsen, som var kommet ind med 4-toget for at finde sit hjem i Istedgades poetiske slum. Der var den irakiske flygtning, der gjorde Istedgade til sin base, og den pakistanske rejsearrangør, som tog hertil for at starte sin forretning.

Diversitet er ikke bare noget, Hanne Lise Thomsen iscenesætter, men også noget hun skaber i kraft af sin kunstneriske lederstil. Hun sætter typisk de overordnede kunstneriske rammer, men er ellers åben for, at andre kan tage plads i projekterne og påvirke dem, og på den måde gøre projekterne til deres egne. Det var tilfældet i hendes to store kuratoriske projekter om kvindelig repræsentation skabt i henholdsvis København og Malmø (*Women2003*) og i Casablanca (*Billboard Festival Casablanca 2015*). For *Women2003* startede hun med at invitere en håndfuld kollegaer, men projektets idé spredte sig hurtigt igennem et netværk af kunstnere, og endte med at inkludere 100 bidrag.

Suzanne Lacy har foreslået en model for den udvidede kunstneriske praksis, der involverer mange andre menneskers deltagelse. Hun siger, at værkets oprindelse og overordnede ansvar ligger hos kunstneren, men deles over tid med en varierende gruppe af professionelle samarbejdspartnere, lokale deltager og - ikke mindst - det publikum, der oplever de færdige værker. For mig er Hanne Lise Thomsons arbejde kendetegnet ved en sådan generøs samskabende praksis, hvor hun påtager sig det overordnede ansvar for, at den kunstneriske proces ledes frem til et vellykket værk.

For Hanne Lise handler det ikke om, at hun selv skal tage plads i byens rum. Det handler om at fremme muligheden for, at alle kan tage plads og få plads i byens rum. Det handler om at give plads til dem, som ellers ikke bliver set og til måder at være på, som ofte ikke får plads. Hendes værker bringer diversitet ind i byens rum og hjælper til med at iscenesætte denne diversitet i

en æstetisk potent form, som giver liv til byens rum. Hanne Lise Thomsens midlertidige interventioner iscenesætter nye fortællinger om de liv, der leves i byens rum, mens hun samtidig lader byens atmosfærer komme til syne og få æstetisk gennemslagskraft.